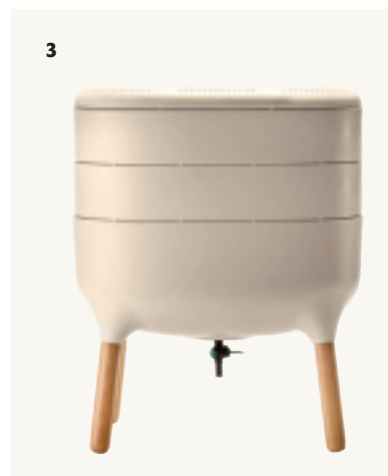

bezobalové nákupy

CHCETE SE PŘIDAT K TOMUTO TRENDU? ZAČNĚTE NÁKUPY LÉPE PLÁNOVAT A NOSTE S SEBOU VHODNÉ NÁDOBY A PYTLÍKY. TO JE PRVNÍ KROK K VELKÉ ZMĚNĚ VE VAŠEM ŽIVOTĚ.

PŘIPRAVILA KATEŘINA ČÍŽKOVÁ

1 Sítovka, bavlna, nosnost 15 kg, Ceskasitovka.cz, 350 Kč **2 Krabička na jídlo**, Bento Box, Takenaka, PET, 16,5 × 10,8 × 9 cm, Minimumwaste.cz, 649 Kč **3 Vermikompostér** Urbalive, Plastia, dřevo, plast, 50,5 × 60,5 × 38 cm, 4home.cz, 2989 Kč

Když se před lety Američanka Bea Johnson s rodinou stěhovala, museli žít v pronajatém bytě, než si najdou nový dům. Po roce rodina zjistila, že hromady věcí uschovaných ve skladu vlastně nepotřebují. Tato zkušenost byla této autorce bestselleru *Domácnost bez odpadu* impulzem k novému životnímu stylu, který inspiroval další a proměnil se v celosvětové hnutí zero waste – nulový odpad. (Více informací o knize najdete na DomacnostBezOpadu.cz.) Na cestu zero waste se vydává i stále více

lidí u nás. Není se co divit. Průměrný Čech vyprodukuje přes 300 kg odpadu ročně a vytřídí z něj asi 12 kg plastů, což je jeden z nejhůře likvidovatelných odpadů vůbec. A třídění nestačí.

PLASTOVÁ STORY
„Odhaduje se, že jen zhruba polovinu plastů ze žlutých kontejnerů se daří následně recyklovat. Možná i méně. Přesná čísla je obtížné získat, protože je zkresluje mnoho faktorů,“ říká Jana Půlpánová z agentury Envirostyl. „Zbytek končí na skládkách nebo ve spalovnách.

Jedním z důvodů nízké recyklace je velké množství používaných druhů plastů. Úspěšně se recyklují třeba PET lahve, problém nastává například se zubními kartáčky nebo s kelímky od jogurtů,“ dodává. Nejlepší se jeví žádný odpad vůbec neprodukovat čili plasty nenakupovat.

BEZODPADOVÁ MAPA
Na Mapa.reduca.cz najdete místa, kde můžete koupit potraviny i drogerii bez obalu, a zjistíte, kde je ve vašem okolí bezobalový obchod, farma, farmářský trh nebo třeba mlékomat.

ZÁSADA PĚTI R PODLE BEY JOHNSON

- 1 REFUSE (zamítnout)**
nekupovat a neshromažďovat věci, které nepotřebuji k životu
- 2 REDUCE (zredukovat)**
věci, které už doma mám, protřídit; nechat si jen ty, které používám
- 3 REUSE (znovupoužít)**
věci, které už mám, používat co nejdéle
- 4 RECYCLE (recyklovat)**
věci recyklovat až v krajním případě – vyžaduje značnou energii
- 5 ROT (zkompostovat)**
nakonec kompostovat všechny již nevyužitelné organické materiály

4 Voskovaný ubrousek Bag Me, bavlna ošetřená směsí včelího vosku, pryskyřice a rostlinného oleje, 38 × 38 cm, Bagme.net, 235 Kč **5 Miska**, kokosový ořech, v. 5 cm, Ø 10 cm, Minimumwaste.cz, 259 Kč **6 Nákupní taška**, Angelic, bavlna, 36 × 35 cm, Folly.cz, 149 Kč

TAŠKY

Igelitové tašky a sáčky jsou velkým celosvětovým problémem. Ekologickou variantou jsou tašky látkové, které jsou pevné, pratelné a doma si je můžete jednoduše ušít ze zbytků starých látek. Do módy se nově vracejí také síťovky z rozložitelných materiálů. Náhradou za igelitové sáčky jsou pak pytlíky ušité například ze starých prostěradel, které na nákup mouky, luštění plně dostačují. Na ovoce, zeleninu a pečivo můžete použít zase pytlíky ušité ze starých záclon. Vhodné nové pytlíky a tašky koupíte i přímo v bezobalových obchodech.

SKLENICE

Praktické jsou s klasickým šroubovacím uzávěrem nebo se skleněným víčkem opatřeným kovovým klipem a těsnicí gumou. Zavařovací sklenice se hodí na nákup „mokrých“ potravin (sýry, ryby, olivy aj.). Doma je pak dáte se sklenicí přímo do lednice. Skleněné lahve od farmářského mléka se vám příště můžou zase hodit na ocet, olivový olej a další stáčené potraviny. „V bezobalových obchodech vám prodavači hmotnost nádoby samozřejmě odečtou na váze. Neplatíte nic navíc,“ vysvětluje Lucie Mithoferová z bezobalového obchodu Makovička.

NÁDOBY

„V praxi se mi velmi osvědčila skládací silikonová dóza. Vypadá jako harmonika, dokáže se přizpůsobit danému objemu. Je skladná a vejde se i do kabelky,“ radí Jana Půlpánová. Doma určitě už ale máte i plno jiných svačinových krabiček. Bea Johnson říká, že pro přechod na zero waste zásadní investice. Naopak, spoustu věcí najdete doma. Znovu využijete například i plastovou lahev od starého WC čističe. „V obchodě vám do něj doplníme octový čistič šetrný k přírodě,“ popisuje Lucie Mithoferová.

UBROUSKY

Voskovaný papír je vhodný například na zabalení sýrů a másla, ale hodí se i místo ubrousku na svačiny pro školáky. Praktické jsou také opakovaně použitelné baviněné ubrousky ošetřené voskem, vhodné k zabalení svačiny, ale i mýdel nebo suchých šamponů. V kuchyni nahradí spoustu praktických věcí, jako je alobal, potravinová fólie nebo igelitové pytlíky. Unavené ubrousky můžete navíc dodatečně oživit. Stačí je posypat nastrouhaným včelím voskem a zapéct v troubě. Seženete je v bezobalových obchodech nebo třeba na Fler.cz.

JANA PŮLPÁNOVÁ, ŘEDITELKA, AGENTURA ENVIROSTYL
RECYKLOVAT NELZE DONEKONEČNA

„Třídění odpadu je pouhé přenašení odpovědnosti za vytvořený odpad na někoho dalšího. Navíc ani recyklaci nelze provádět u některých materiálů donekonečna. Dochází k takzvanému downcyclingu, kdy původní materiál postupně ztrácí hodnotu a kvalitu. Papír tak vydrží třeba jen 4–6 recyklačních cyklů. Nejlepší odpad je tak ten, který vůbec nevznikne.“

Ohleduplný
životní styl
nevyžaduje
žádné investice,
naopak šetří
peněženku.